

2017/2273(INI)

12.4.2018

СТАНОВИЩЕ

на комисията по правата на жените и равенството между половете

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно мониторинг на прилагането на правото на ЕС (2016 г.)
(2017/2273(INI))

Докладчик по становище: Марияна Петир

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по правата на жените и равенството между половете приканва водещата комисия по правни въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- като взе предвид Директива 79/7/ЕИО от 19 декември 1978 г., с която държавите членки се задължават постепенно да приложат принципа на равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване,
  - като взе предвид Директива 92/85/ЕИО от 19 октомври 1992 г., с която се въвеждат мерки за насърчаване на подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки,
  - като взе предвид Директива 2004/113/ЕО от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги,
  - като взе предвид Директива 2010/18/ЕС на Съвета от 8 март 2010 г. за прилагане на ревизираното рамково споразумение за родителския отпуск, сключено между Конфедерацията на европейския бизнес (BUSINESSEUROPE), Европейската асоциация на занаятите и малките и средните предприятия (UEAPME), Европейския център на предприятията с държавно участие и на предприятията от общ икономически интерес (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ETUC), и за отмяна на Директива 96/34/ЕО,
  - като взе предвид Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО на Съвета,
  - като взе предвид Директива 2011/36/ЕС от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него,
  - като взе предвид Директива 2011/99/ЕС от 13 декември 2011 г. относно Европейската заповед за защита, която има за цел „да се защити дадено лице от престъпно деяние на друго лице, което може да постави в опасност неговия живот, физическа или психическа неприкосновеност, достойнство, лична свобода или сексуална неприкосновеност“ и дава възможност на компетентен орган в друга държава членка да продължи защитата на лицето на територията на тази друга държава членка; действието на тази директива е засилено посредством Регламент (ЕС) № 606/2013 от 12 юни 2013 г. относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела, с който се гарантира признаването на такива мерки в целия ЕС;
  - като взе предвид Директива 2012/29/ЕС от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета,
- A. като има предвид, че съгласно член 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС)

- Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства; като има предвид, че тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете; като има предвид, че член 8 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) дава задачата на Съюза да изкорени неравенствата и да насърчава равенството между мъжете и жените във всичките си дейности;
- Б. като има предвид, че съгласно член 2 от Договора за Европейския съюз и член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, равенството между жените и мъжете е една от основните ценности, на които се основава ЕС, и като има предвид, че във всички свои дейности Съюзът се стреми да се бори срещу всички форми на дискриминация, да премахне неравенствата и да насърчава равните възможности и равното третиране;
- В. като има предвид, че член 157 от ДФЕС дава възможност за, а член 19 от ДФЕС позволява изготвянето на законодателство за борба с всички форми на дискриминация, включително на основата на пола;
- Г. като има предвид, че в декларация № 19, приложена към Заключителния акт на Междуправителствената конференция, която прие Договора от Лисабон, ЕС и държавите членки се ангажираха „да се [борят] с всички форми на домашно насилие . . . , да предотвратяват и наказват тези престъпни деяния, както и да подкрепят и защитават жертвите“;
- Д. като има предвид, че законодателството на ЕС за борба с трафика на хора, по-специално на жени и деца, бе прието на основание на членове 79 и 83 от ДФЕС; като има предвид, че програма „Права, равенство и гражданство“ финансира наред с другото и мерки, допринасящи за премахване на насилието срещу жените;
- Е. като има предвид, че директивите на ЕС, фокусирани по-специално върху равенството между половете, не са приложени правилно в редица държави членки, като това оставя хора от различни социални полове без защита срещу дискриминация в областта на достъпа до заетост и до стоки и услуги;
- Ж. като има предвид, че дискриминацията, основана на пола, се преплита с други форми на дискриминация, включително дискриминация, основана на раса и етническа принадлежност, религия, увреждане, здраве, полова идентичност, сексуална ориентация, възраст и/или социално-икономическо положение;
- З. като има предвид, че 33% от жените в ЕС са били подлагани на физическо и/или сексуално насилие, а 55% са били подложени на сексуален тормоз, от които 32% на работното място; като има предвид, че жените са особено уязвими по отношение на сексуално, физическо и онлайн насилие, кибертормоз и преследване; като има предвид, че повече от половината жени – жертви на убийства, са убити от партньор, роднина или член на семейството; като има предвид, че насилието срещу жени е едно от най-широко разпространените в света нарушения на правата на човека, независимо от възраст, националност,

религия, образование, финансово и социално положение, и представлява основна пречка пред равенството между жените и мъжете; като има предвид, че явлението „убийства на жени“ не намалява в държавите членки;

- И. като има предвид, че според проучването относно ЛГТБ в ЕС лесбийките, бисексуалните и транссексуалните жени са изправени пред огромен риск от дискриминация въз основа на тяхната сексуална ориентация или полова идентичност; като има предвид, че през последните пет години 23% от лесбийките и 35% от транссексуалните лица поне веднъж са били жертва на физическо/сексуално нападение или са получавали заплахи за насилие в домовете си или на друго място (на улицата, в обществения транспорт, на работното място и т.н.);
- Й. като има предвид, че е установено, че прилагането и изпълнението на правото на ЕС в областта на равенството между половете в държавите членки то поражда специфични проблеми, свързани с транспонирането и прилагането на съответните директиви, като например съществени недостатъци в законодателството и неговото непоследователно прилагане от националните съдилища;
- К. като има предвид, че институциите и механизмите за равенство между половете често имат маргинално място в националните държавни структури, разделени са между различни области на политиката и се възпрепятстват от сложни мандати, като също така им липсват подходящ персонал, обучение, данни и достатъчни ресурси и не получават достатъчна подкрепа от страна на политическото ръководство;
- Л. като има предвид, че съгласно сравнителния анализ на законодателството за недискриминация в Европа, публикуван през 2017 г. от Европейската мрежа на правните експерти в областта на равенството между половете и недискриминацията, в повечето страни все още съществуват сериозни опасения по отношение на възприятията и осведомеността, тъй като хората често не са информирани за своите права на защита срещу дискриминация или за наличието на механизми за защита; като има предвид, че според този анализ по отношение на прилагането на директивите на ЕС за борба с дискриминацията са възникнали допълнителни проблеми, като липсата на (или наличието на твърде ограничителна) процесуална легитимация на организациите и асоциациите по отношение на участието в съдебни производства от името или в подкрепа на жертвите на дискриминация и рестриктивно прилагане на прехвърлянето на доказателствената тежест, както и редица пречки пред ефективния достъп до правосъдие, които действат като пречки пред гражданите да могат да се ползват пълноценно от правата и защитата на техните права, произтичащи от разпоредбите на законодателството в областта на борбата срещу дискриминацията;
- М. като има предвид, че Индексът за равенство между половете за 2017 г. на Европейския институт за равенство между половете (EIGE) показва само незначителни подобрения, като показва ясно, че ЕС все още е далеч от постигането на равенство между половете, като общият резултат понастоящем е 66,2 от общо 100 – едва четири пункта по-висок, отколкото преди десет години;

- Н. като има предвид, че що се отнася до сферата на процесите на вземане на решения горепосочените данни за равенството между половете показват подобрене от почти 10 пункта през последното десетилетие, като оценка понастоящем е 48,5 , но тази област все още е с най-ниско ниво на постигнати резултати; като има предвид, че тази отрицателна стойност отразява предимно неравномерното представителство на жените и мъжете в политиката и сочи, че съществува демократичен дефицит в управлението на ЕС;
- О. като има предвид, че според оценките в доклада на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) относно различията между половете по отношение на заетостта, тези различия между половете по отношение на заетостта струват на ЕС около 370 милиарда евро годишно, или 2,8% от БВП на ЕС;
- П. като има предвид, че според проучването на условията на труд на Eurofound комплексният показател за платено и неплатено работно време показва, че когато се отчитат платените и неплатените работни часове, жените полагат повече часове труд;
- Р. като има предвид, че въпреки ангажимента на ЕС за постигане на равенство между половете при вземането на решения, управителните съвети на агенциите на ЕС страдат от сериозна липса на баланс между половете и показват трайни модели на полова сегрегация,
- С. като има предвид, че феминизирането на бедността е факт в ЕС, и като има предвид, че правилното и пълното прилагане и изпълнение на законодателството на ЕС в областта на равенството и равенството между половете следва да върви ръка за ръка с политиките, насочени към много високите равнища на безработица, бедност и социално изключване на жените — явления, които са тясно свързан с бюджетни съкращения, засягащи обществените услуги, в области като например здравеопазването, образованието, социалните услуги и социалните помощи; като има предвид, че липсата на политики в областта на равенството между половете и на прилагане на законодателството в областта на равенството между половете допълнително застрашава жените и увеличава риска от бедност и социална маргинализация чрез изключването им от пазара на труда;
- Т. като има предвид, че надлежното прилагане на съществуващото законодателство е от съществено значение за подобряване на равенството между жените и мъжете; като има предвид, че въпреки че преработената Директива 2006/54/ЕО ясно забранява както пряката, така и непряката дискриминация и въпреки факта, че жените получават средно високо ниво на образование, през 2015 г. разликата в заплащането между половете все още беше 16,3%;
- У. като има предвид, че принципът на равенството между половете трябва да бъде основен елемент в наблюдението на прилагането на съществуващото законодателство на ЕС;
- Ф. като има предвид, че събирането на данни, по възможност разбити по пол, е от съществено значение, за да се оцени напредъкът, постигнат до момента по отношение на прилагането на правото на ЕС;

1. подчертава, че равенството между жените и мъжете е основен принцип на ЕС, който трябва да бъде интегриран във всички политики;
2. подчертава основната роля на принципите на правовата държава по отношение на легитимността на всяка форма на демократично управление; подчертава, че това е крайъгълен камък на правния ред на Съюза и като такъв е в съответствие с концепцията за Съюз, основан на принципите на правовата държава;
3. припомня, че принципът на равенство — в условия на равно заплащане за еднаква работа, е заложен в европейските договори от 1957 г. насам (виж член 157 от ДФЕС) и изтъква, че член 153 от ДФЕС позволява на ЕС да действа в по-широката сфера на равните възможности и равното третиране в областта на заетостта и професиите;
4. изтъква, че правилното изпълнение и прилагане на законодателството на ЕС е от съществено значение за изпълнението на политиката на ЕС по отношение на принципа на равенство между жените и мъжете, залегнал в Договорите, и за насърчаването и засилването на взаимното доверие между публичните институции както на равнище ЕС, така и на национално равнище, както и между институциите и гражданите, като припомня, че доверието и правната сигурност служат като основа за добро сътрудничество и ефективното прилагане на правото на ЕС;
5. отново подчертава ролята на Комисията като „пазителка на Договорите“, както и нейното задължение да следи за прилагането на правото на ЕС, и подчертава, че държавите членки носят основната отговорност за гарантиране на неговото изпълнение и прилагане; изтъква, че неизпълнението, неправилното прилагане и липсата на прилагане на съществуващото законодателство на ЕС в областта на равенството между жените и мъжете се отразява на ефективността на Съюза и степента на доверие в него;
6. припомня на държавите членки и институциите на ЕС, че гарантирането на навременно и правилно прилагане на законодателството в държавите членки остава приоритет за ЕС; подчертава колко е важно да се отстояват принципите на предоставяне на компетентност, на субсидиарност и на пропорционалност, в съответствие с член 5 от ДЕС, както и на равенството пред закона, с оглед на подобряния мониторинг на прилагането на правото на ЕС; припомня, че е важно да се повишава осведомеността по отношение на разпоредбите на действащите директиви, обхващащи различни аспекти на принципа на равенство между жените и мъжете и осъществяването му на практика;
7. призовава държавите членки да увеличат своите усилия за навременното транспониране и прилагане на законодателството и по този начин да прилагат равенство между мъжете и жените на практика;
8. подчертава, че неизпълнението на задължението да се гарантира своевременното и точно транспониране на съществуващото законодателство на ЕС по отношение на принципите на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на образованието, заетостта и професиите, равното заплащане за равен труд и равното третиране на мъжете и жените при достъпа до стоки и услуги и

доставянето на стоки и услуги, както и на съществуващите разпоредби, за да се подобри равновесието между професионалния и личния живот и да се сложи край на всички форми на насилие срещу жените и момичетата, в крайна сметка лишава гражданите и фирмите от преимуществата, на които имат право съгласно законодателството на ЕС.

9. подчертава влиянието на ефективното прилагане на правото на ЕС върху засилването на надеждността на европейските институции; поради това счита, че годишният доклад, публикуван от Комисията, правото на петиция и гражданската инициатива са важни инструменти, даващи възможност на законодателите на ЕС да установяват евентуални пропуски;
10. признава, че е важно да се събират данни, по възможност разбити по пол, с оглед оценка на постигнатия в областта на правата на жените напредък;
11. подчертава, че процедурите за нарушение са ценен инструмент за гарантиране на правилното прилагане на правото на ЕС;
12. припомня, че с влизането в сила на Договора от Лисабон, Хартата на основните права на Европейския съюз стана правно обвързващ набор от основни права на ЕС, както и че Хартата забранява дискриминацията на каквото и да е основание, без тази забрана да се ограничава за специфични области, а се отнася за институциите, органите, службите и агенциите на ЕС, както и за държавите членки, когато те прилагат правото на Съюза;
13. призовава държавите членки да се справят с увеличаването на трафика на хора с цел трудова експлоатация и трафика на хора с цел сексуална експлоатация, тъй като това все още е най-разпространената форма на трафик на хора;
14. отбелязва със задоволство по отношение на Съда на Европейския съюз, че широкото тълкуване на понятието за равно заплащане за равен труд, както е определено от Съда и неговата обширна съдебна практика по съответния член, несъмнено разшириха възможностите за борба с пряката и непряката дискриминация в заплащането по пол и за намаляване на разликата в заплащането на двата пола, но изтъква, че трябва да бъде направено повече, за да се премахне все още съществуващата разлика в заплащането между половете в ЕС;
15. изразява съжаление относно липсата на приемане и прилагане на законодателство на ЕС, което да третира по подобаващ начин условията на труд и работното време, включително работата по време на празници и в неделя и работата без прекъсване и без време за почивка; изтъква, че тази липса на единно законодателство представлява пречка пред постигането на удовлетворително равновесие между професионалния и личния живот, което има въздействие по-специално върху жените и техните позиции на пазара на труда;
16. изразява дълбокото си съжаление, че въвеждането на правни принципи за забрана на неравенството в заплащането между мъжете и жените не се оказа достатъчно само по себе си за премахване на продължаващите различия в заплащането между двата пола; изтъква, че в преработената директива се изисква държавите членки да гарантират, че разпоредбите на колективните трудови договори, равнищата на

заплащане, споразуменията за заплащане и индивидуалните трудови договори, които противоречат на принципа за равно заплащане, биват или могат да бъдат обявени за нищожни, или могат да бъдат изменени;

17. подчертава, че отвъд съществуващите инструменти за прилагането на правото на ЕС, държавите членки и Комисията следва да обърнат допълнително внимание на алтернативните инструменти, които биха дали възможност за по-широко прилагане на правото на ЕС, и по-специално разпоредбите относно равенството по отношение на заплащането; поради това подчертава значението на колективните трудови договори за гарантирането на равно заплащане, отпуск за отглеждане на деца и други свързани със заетостта права посредством колективното договаряне;
18. припомня своята резолюция от 15 януари 2013 г., в която призова за приемане на регламент на ЕС за административно-процесуално право на Европейския съюз въз основа на член 298 от ДФЕС¹; отбелязва с разочарование, че Комисията не се е съобразила с призива на Парламента да представи предложение за законодателен акт относно административно-процесуалното право;

---

¹ ОВ С 440, 30.12.2015 г., стр. 17.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	12.4.2018
Резултат от окончателното гласуване	+: 17 -: 1 0: 5
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Daniela Aiuto, Beatriz Becerra Basterrechea, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Ángela Vallina, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Livia Járóka, Urszula Krupa, Kostadinka Kuneva, Nosheena Mobarik, Jordi Solé, Marc Tarabella, Mylène Troszczynski, Julie Ward
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъствали на окончателното гласуване	Margrete Auken

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

17	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
ECR	Nosheena Mobarik
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Kostadinka Kuneva, Ángela Vallina
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Marijana Petir, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Julie Ward, Marc Tarabella
VERTS/ALE	Margrete Auken, Florent Marcellesi, Jordi Solé

1	-
ENF	Mylène Troszczynski

5	0
ECR	Urszula Krupa, Jadwiga Wiśniewska
GUE/NGL	João Pimenta Lopes
PPE	Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Livia Járóka

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“